

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy óra 50 K Félévre 220 K
 Negyedévre 110 K Egész évre 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 DEBRECZEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
 INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZAM.

A gazdák az egységes párt mellett

Pécs, okt. 20. Bethlen István gróf miniszterelnök nagyszámu képviselő és néhány miniszterháza kíséretében pénteken reggel Pécsre érkezik, ahol a hatóságok vezetői tisztelegni fognak előtte. 10 órakor a küldöttséget fogadják, délután egy órakor pedig disztribúció lesz tiszteletére. Délután négy órakor a Pannónia-szálló nagytermében Ráday Gedeon gróf belügyminiszter tartja meg programbeszédét, ami után a miniszterelnök nyilatkozni fog a bel- és külpolitikai helyzetről. A miniszterelnök még péntek este visszatart Budapestre.

Budapest, okt. 20. Egy reggeli lap azt írja, hogy a disszidens képviselők szerdán tartott értekezletén állást foglaltak nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter ellen. A hirdással szemben illetékes helyen közlik, hogy a disszidens képviselők értekezletet nem tartottak és ennél fogva határozatot nem hoztak. Legnagyobb részük nincs is Budapesten.

Budapest, okt. 20. A miniszterelnök Pröhle Vilmos és Gömbös Gyula képviselőket, majd Mayer János államtitkárt kihallgatáson fogadta.

Budapest, okt. 20. Nagyatádi Szabó István földművelésügyi miniszter ma délután fél háromig tanácskozott Bethlen István gróf miniszterelnökkel. A tanácskozás után nagyatádi Szabó a MTI. munkatársa előtt a következő nyilatkozatot tette:

— A tanácskozáson a szőnyegen levő aktuális kérdésekről volt szó. Az egységes párt kialakulását én is kívánatosnak tartanám. Ezen álláspontomat közöltem a miniszterelnök úrral, ahi holnap fogja kifejteni munkaprogramját Pécs város közönsége előtt. Hogy ezt az egyes pártok hogyan fogadják, az a jövő kérdése.

Budapest, okt. 20. Bernáth István, a Magyar Gazdaszövetség elnöke Bethlen István gróf miniszterelnöknek az egységspárt megteremtésére irányuló törekvéseiről a MTI. munkatársának a következőket mondotta:

— A kormány elnökének az egységspárt alakítása körül kifejtett fáradozásait érthető érdeklődéssel kísérik a magyar agrármozgalomnak azok a vezetőemberei is, akik nem foglalkoznak ugyan a napi politikával, de örködni igyekeznek azon, hogy az új alakulásnál a gazdasági érdekei kielégítést nyerjenek. Remélem, hogy a kisgazdapárt józan elemeinek törekvései célt érve, Bethlen István gróf programja náluk őszinte és becsületos támogatásra talál. Míg ha a demagógia kerül felül, ezek a vezető egyének nem fognak késlekedni azt az erőt és befolyást, amelyet a gazdák igazáért folytatott hosszú harc alatt szereztek, újból ez igazak érdekében felhasználva, a lármás demagógiával teljes erélylyel szembeállítani.

Budapest, okt. 20. A kisgazdapárt ma este 7 órakor bizalmas megbeszélést tartott. A megbeszélésen elsősorban a baranyai választások ügye került szóba, majd az általános politikai helyzetre tértek át és foglalkoztak a miniszterelnökségen folytatott tanácskozások anyagával. Határozatot a párt semmi irányban nem hozott, de megállapodás történt arra nézve, hogy amíg a nyugatmagyarországi kérdés teljesen elintézve nincs, a párt értekezletet nem hív össze és a miniszterelnök pécsi beszédével is csak akkor fog a párt hivatalosan foglalkozni, amikor ezt a politikai helyzetet stabilizációjának veszélyeztetése nélkül teheti meg. Ennél fogva a párt sem szombaton, sem a jövő héten értekezletet nem tart.

A felsősziléziai döntés kísérő levele

Kényszerítő intézkedéseket helyez kilátásba átmeneti gazdasági rendszer és ideiglenes közigazgatás

Páris, okt. 20. A nagyköveti konferencia ma délelőtt 1 1/2 óras gyűlést tartott, amelynek befejezése után közleményt adtak ki a sajtónak, hogy tökéletes megegyezésre jutottak a felsősziléziai kérdés megoldásának ratifikálásáról.

Páris, okt. 20. (Havas.) A szövetségeseknek a felsősziléziai döntéshez csatolt kísérő levele emlékeztet a felsősziléziai kérdés eredetére és azokra az okokra, amelyek a népszövetséget arra indította, hogy gazdasági mérlegeléseket formulázzanak meg. A döntés bizonyítja, hogy a nagyhatalmak a legnagyobb egyetértésben vannak határozatuk keresztülvételére és arra nézve, hogy annak figyelembe nem vétele esetén kényszerítő intézkedéseket léptessenek életbe. Azután körülírja az új határokat, és felsorolja azokat az intézkedéseket, amelyekkel a felosztás után biztosítani kívánják a gazdasági élet zavartalan további működését.

A német és lengyel kormány egy-egy megbízottat fog 8 napon belül kinevezni, akik az átmeneti gazdasági rendszert megbeszélnek

és delegátusokat fognak kiküldeni az ideiglenes közigazgatási bizottságba. A hivatalos notifikálásra a szerződésben megállapított határidő szerint csak később kerül a sor, majd csak a határ megvonása után és miután Németország biztosította a lengyeleknek az ideiglenes gazdasági rendszer felállítását.

Illetékes körökben remélik, hogy sem a lengyel, sem a német kormány nem fog nehézségeket támasztani az eilen a határozat ellen.

London, október 20. (Reuter.) Lengyelországból igen megnyugtató hírek érkeztek Felsősziléziáról. A lengyel pártvezérek közölték a külügyminiszterrel, hogy elvben hozzájárulnak a Népszövetség tanácsának javaslatához. A lengyel kormány kijelentette, hogy minden lehető el fog követni, hogy a Népszövetség tanácsának javaslatait végrehajtsa.

Páris, okt. 20. (Havas.) Oppelből jelentik: A legutóbbi napokban az ipari területen felfegyverzett németek több támadást intéztek francia katonák ellen.

Statárium a gyujtogatásra

Budapest, október 21. Az igazságügyminiszter a belügyminiszterrel és a honvédelmi miniszterrel egyetértően az egész ország területén elrendelte a rögtönbiráskodás kihirdetését a gyujtogatásra. Az erre vonatkozó rendelet a hivatalos lap holnapi számában jelenik meg. (MTI)

Ausztria nem fűz reményt a népszavazáshoz

Bécs október 20. A „Deutsch Österreichische Tages Zeitung” a következőket írja:

A tegnapi külügyi bizottsági határozat után nem lehet arról beszélni, hogy Magyarországgal tényleges tárgyalások lesznek. Nem hiszünk az ugynevezett népszavazás kedvező eredményében. Az ügy további fejlődését semmi sem befolyásolta volna, ha a pártok mindjárt készek lettek volna az egyezmény elfogadására.

A Neues Wiener Tagblatt szerint itt arra a jogi álláspontra helyezkednek, hogy a külügyi bizottság határozata nem megváltoztatását jelenti az egyezménynek, hanem csupán a végrehajtás módját akarja megállapítani.

Politikai körökben az a vélemény, hogy Ausztria 5000 főnyi antant katonaságot fog kérni a népszavazás területére és kívánni fogja, hogy a magyar közjogi tisztviselőket hívják vissza. MTI.

Bécs, október 20. Az osztrák külügyminiszteriumban az a felfogás, hogy a külügyi bizottság határozata végső jelentésében a velencei határozat abszolút elfogadásával egyértelmű.

A felkelők tovább harcolnak

Bécs, október 20. Az „Abend” jelenti: Tegnap az alsóausztriai és stájer határ több pontján magyar szabadesapatokkal ismét összeütközésre került a sor. Délután Pötchingnél erősebben tüzeltek biztonsági őreinkre. A tüzharc körülbelül ötnegyed óráig tartott. A szabadesapatok egy gyümölcsösben gépfegy-

vereket helyeztek el. Bruck előtt tegnap a szabadesapatok megrognálták a biztonsági csapatok előtt levő magyar elektromos művet kézigránátjaikkal. A stájer határon Neudau mellett a szabadesapatok tegnap gépfegyverekkel nagyobb támadást intéztek állásaink ellen. A tüzet viszonzottuk. Nyugatmagyarországon a szabadesapatok ismét elrendelték a behívást. (MTI.)

A francia sajtó

Páris, okt. 20. (Szikratávirat.) A francia sajtó állandóan élénk érdeklődést tanúsít a nyugatmagyarországi kérdés iránt és ha nem is foglalkozik minden lap külön cikkben ezzel a kérdéssel, mégis valamennyien helyet szentelnek a Budapestről és Bécsből érkező táviratoknak. A Temps külön tudósításban számol be Bethlen István gróf miniszterelnöknek Velencéből való visszatérése után Budapesten tett nyilatkozatairól. Természetesen közlik a lapok az osztrák nemzetgyűlés külügyi bizottságának a velencei egyezményről hozott dononai határozatát is. (MTI.)

A kisantant tagjai féltik a nekik jutott koncot

Prága, okt. 20. A „Tribuna” Vosiak jugoszláv követtel beszélgetést közöl a nyugatmagyarországi kérdéstről. A követt kijelentette, hogy Magyarországon még mindig a régi rezsim szelleme él és ezt a szellemet „bizonyos külföldi körök” magatartása még csak erősíti. Csehország és Jugoszlávia számára rendkívül hátrányos az ezeréves Magyarország lélekt-

nának eme kérdése. A kisanant a legbiztosabb alap azon elvek fentartására, amelyeken ez a két állam felépült. Az SHS. királyság a karinthiai szavazásnál és Baranya kiürítésénél elegendő bizonyítékot szolgáltatott arra, hogy feltétlenül teljesíteni fogja a békeszerződést. Ezzel szemben rendkívül kínosan hat az a körülmény az SHS. királyságra, hogy *Nyugat-magyarország kérdését nem a békeszerződés szellemében oldották meg.* A békeszerződések betartására a kisanant erélyes magatartása a kellő garancia.

Hazaárulásért letartóztatták Draskovics grófot

Pécs, október 20. Draskovics György gróf sellyei földbirtokos, magyar főrendiházi tag, mint ismeretes, a baranyai szerb megszállás idején részt vett abban a párisi küldöttségben, amely Baranyának Jugoszláviához való csatlósát.

Draskovics grófot tegnap a kir. ügyészségen kihallgatták és kihallgatás után letartóztatták.

Három képviselő ellen megszüntették az eljárást

Budapest, okt. 20. A kijárással vádolt képviselők ügyében tegnap fordulat állott be, amennyiben a kir. ügyészség Gál Endre ellen a további eljárást megszüntette, tekintettel arra, hogy a nyomozás nem tudott terhelő adatokat feltárni. Mint most értesülünk, az eljárást Zele Antal és Pákozdy András ellen is megszüntetik, úgy, hogy a vádolt képviselők közül csak Zákány Gyula szerepe nincs még tisztázva. Néhány momentumot azonban az ügyészség még tisztázni óhajt és a kijárással vádolt képviselők ügyében holnap délelőtt hozza meg és hirdeti ki hivatalosan határozatát.

A valutacsempészek ellen

Prága, október 20. A belügyminiszter ma rendeletet adott ki, amely meghagyja a határőrségeknek, hogy minden állomáson az eddigieknél szigorúbban vizsgálják meg az utasok utleveleit és podgyászait. A rendelet nagy jutalmat tűz ki azoknak, aki valutacsempészeknek jönnek nyomára.

A párisi merénylet

Bécs, okt. 20. A párisi amerikai nagykövetség elleni merényletről a Newyork Herald a következő részleteket tudta meg: A nagykövet az utóbbi időben több mint 200 fenyegető levelet kapott francia kommunistáktól. E levelekben felszólították, érvényesítse befolyását oly irányban, hogy Saci és Vacetti olasz kommunisták kivégzését akadályozza meg. Az említett kivégzésének ügyében péntekre tiltakozó gyűlést hívtak össze. Azt hiszik, hogy a merénylet, amelyhez kézigránatot használtak, *kommunisták műve.* Amikor a robbanás történt, a nagykövet leányával éppen a párisi városházáról Pershing tábornok fogadtatásáról tért vissza.

A vörös menyországból

Prága, okt. 20. Az orosz tudósok prágai kongresszusa befejezte ülését. A kongresszus kiáltvánnyal fordul a civilizált világhoz, amelyben ismerteti az orosz tudósok sanyaru helyzetét a szovjet uralom alatt. (MTL.)

Magyar sajtópropaganda a Felvidéken

Prága, október 20. A „Csasz“ értesülése szerint Komáromban a csehországi német képviselők látogatása alkalmával a cseh parlament magyar képviselői Szentiványi képviselő vezetésével megállapodást kötöttek a német képviselőkkel a felvidéki ellenzéki lapok egyetemes vezetésére. A pozsonyi „Magyar Ujság“ reggeli lappá alakult át és tetemesen kibővült. Két millió korona alaptőkével lapkiadó társulatot alakítottak Pozsonyban. Ez a társaság a „Népakarat“ című keresztyén szociálista heti ujságot ezután mint napilapot fogja kiadni.

Harc a jövő magyarságért

Anya- és csecsemőgondozó Debrecenben

A Hajdúföld több alkalommal megemlékezett már arról az akcióról, amit az amerikai vörös kereszt egyesület anya- és csecsemővédő osztályának magyarországi missziója a Stefánia-szövetséggel együtt megindított s amelynek az a célja, hogy az országban ötven anya- és csecsemő-gondozó intézetet létesítsenek.

Egy ilyen gondozó felállítására Debrecen is tervbe van véve. Erre vonatkozólag a napokban az akció vezetője átiratban megkeverte a város polgármesterét, melyben a tervet ismertette, egyben közölte vele, hogy a felállítandó anya- és csecsemővédő intézet összes személyi és dologi kiadását 1922 július 1-ig az akció fedezné, a városnak csupán helyiségről kellene gondoskodni, 1922 július 1-től kezdődően aztán a gyermek-dispensaire kezelését a városnak kellene átvenni.

Dr Csűrös Ferenc kulturatanácsnok a városi tanács tegnap délelőtti ülésén ezt az ügyet bejelentette s részleteiben ismertette. A tanács a bejelentést örömmel vette tudomásul és kitámasztotta a gyermek-dispensaire felállításához kívánt eszközök nyújtását. Ennél fogva

utasította a mérnöki hivatalt, tegyen jelentést arról, hogy egy 4 szobából és mellékhelyiségekből álló anya- és csecsemő védő intézet fűtési és világítási költsége mibe kerül, továbbá megbízta Csóka Sámuel h. polgármestert és dr Csűrös Ferenc kulturatanácsnokot, hogy a város nevében lépjenek érintkezésbe dr Zentay Pállal, az akció vezetőjével és Keller Lajossal, a Stefánia-szövetség vezetőjével, akik ez ügyben nemsokára Debrecenbe érkeznek.

Az előadó kulturatanácsnok az ülésen felvetette, hogy nem lehetne-e a gondozót a munkaközvetítő hivatal helyiségében elhelyezni, amely a célnak megfelelne; különben is a népjóléti hivataltól úgy értesült, hogy ennek a hivatalnak kitélepitése tervbe van véve. A városi tanács ezirányban csak legközelebbi ülésén fog érdemben határozni.

... Minden alkalmat meg kell ragadnunk, hogy a nemzet jövődjének egyedüli reménye, az új nemzedék ép és erős legyen, éppen azért kívánatos, hogy az illetékes körök teljes igyekezettel és gyors buzgalommal tegyék lehetővé az áldásos intézmény mennél előbbi megvalósítását.

A békülékenység szelleme

Bécs, október 20. Newyorkból jelenti a „Frankfurter Zeitung“: A békeszerződés ratifikálása előtt a szenátus 66 szavazattal 12 ellen visszautasította azt a határozati javaslatot, hogy Németország ismerje el háborus bűnösségét.

Felhívás a közönséghez

A debreceni ref. egyház presbitériuma felkérte saját tagjait és több más hívét, hogy f. hó 24-től kezdve a hónap végéig pénzbeli és természetbeli adományokat gyűjtsenek a város közönsége körében egyrészt a háboru folytán súlyos anyagi zavarba jutott kollégium, másrészt felekezeti különbség nélkül a kollégiumi és egyetemi *szegény tanulók* felségítésére.

A háboru-okozta károk között legsúlyosabb: tanintézetünk nagy részének idegen kézre jutása és megmaradt iskoláink anyagi helyzetének oly mértékben való leromlása, hogy immár fenntartásuk lehetősége is bizonytalanná vált.

Erre a szomorú sorsa jutott a debreceni kollégium is, a városnak ez az ősi dícsékedése, amely századokon át erős vára volt a magyar nemzeti műveltségnek, s amely a háboru alatt is hazafias kötelességérzetből 12 milliót áldozott hadikölcsönre.

A régi Magyarországot ezer évig művelt-égbeli fölényünkkel tudtuk fenntartani a balkáni népek tengerében, Mi lesz belőlünk, ha területi és gazdasági veszteségeink mellett még közműveltségünk színvonala is alácsúsz! Ha Kelet-Európa műveltségének zászlaja az oláhok, a szerbek és a csehek kezébe kerül?! Ha ez bekövetkezik, akkor igazán le kell mondanunk Magyarországot feltámasztásának még a reményéről is.

A presbitérium bizik Debrecen közönségének hazafias érzületében, hogy a nagy nemzeti célt nemes hagyományaihoz méltó módon fogja felkarolni.

Márk Endre, ref. egyházi h. főgondnok. Karai Sándor, kollégiumi igazgató.

Félnek a németektől

London, okt. 20. William Seager képviselő az alsóház mai ülésén meg fogja interpellálni a légi haderők miniszterét: Van-e tudomása arról, hogy a németek óriási haladást tettek a polgári léghajózás és repülés terén. Azt kívánja interpellációjában, hogy a nagyhatalmak szigorúan határozzák meg a különbséget a polgári és hadi repülőgépek között és gondosan ellenőrizzék Németország repülő technikáját.

Herczeg Ferenc 'pálfordulása' körül

A zsidó-liberális sajtó arra a hirre, hogy Herczeg Ferenc belépett a keresztyénpártba, egyértelműleg igyekezett őt elintézni. Megismétlődött az az eset, ami Ady Endrével és Szabó Dezsővel történt. Amíg a zsidó hiperliberalizmus ki tudta használni jóhiszemű zsenialitásukat a maga céljaira, addig mindenünnen zugott feléjük a dicsőítő hozsánna; mihielyt azonban tudatára ébredtek annak, hogy a nemzetrontó törekvés csak falfaló kosznak és védelmi pajzsként tolták őket előre s azt a kiábrándulás keserűségével hirdetni is kezdték: rögtön megváltozott a terror s vesztükre törtek.

Herczeg Ferencet is, aki korántsem szorult arra, hogy mint megtérőt ünnepeljék, mert Tisza István oldalán mindig lelkes kitartással küzdött a túlzó liberalizmus eltévedéseivel ellen, — elérte ez a sors. A szabadkőmives „Világ“ vezető cikkben röjja fel neki „pálfordulását“ s megállapítja, hogy — Molière mégis csak nagyobb író nála. Az „Az Est“ pedig azzal intézte el, hogy „Jó éjszakát, Ocskay brigádéros!“

Mikor erre egyik keresztyén lap társunk azzal vádolta meg a jó éjszakát kívánót, hogy irodalmi kérdésekben is zsidó faji politikát űz, a minden forradalom előcsahosa sietett a „félreértéseket“ eloszlatni s körül is udvarolta Herczeget, hogy tanának hívja maga mellett.

— Nekünk az irodalom és a művészet nagyon is szent és tiszteltreméltó javak, írja ájtatos szemforgatással. És hogy mily hazugság és dőre koholmány a vád, annak bizonyítására felhívjuk — Herczeg Ferencet. Annnyira még nem lépett be a keresztyén nemzeti egyesülés pártjába és gondolatvilágába, hogy az igazság mellett tanúságot ne tessen.

Az aposztrofált Herczeg mindössze néhány szóval intézte el a pártatlan udvariaskodót, de sommásan:

— Igen egyszerű a válaszom. Nagyon külöösaek találok, hogy egy olyan lap meri ezt a szemembe vágni, amelynek több munkatársa végezte életet dic-telen kötélen s amelynek egyik főmunkatársát éppen a napokban itélték halálra Tisza István gróf meggyilkolása miatt.

Ehhez nincs mit hozzátenni. Ezt már bajos lesz eludvariaszkodni még a minden szélre forduló „Az Est“-nek is. Tanulság pedig az egész történetből az, hogy a zsidó-szabadkőmives-liberális klikktől lehet valaki bármilyen zseni, mégis meghuktatására igyekszik, mihielyt egyszer ellene fordul.

MINDEN ÖNTUDATOS MAGYAR EMBER CSAK KERESZTYÉN LAPOT VÁSÁROL!



NAPI HIREK

A megosztott öröm

kétszeres öröm; a megosztott bánat fele bánat. A boldogság, mely osztályrészünkül jutott, gyöngyön érkeiként tesz bennünket mások szenvedése iránt. Pedig lehet-e a szívnek nemesebb érzése, mint ha legtisztább örömben azokra gondol, akiknek éppen az örömből oly kevés jutott . . .

A vármegyei úrnő Szomjas Gusztáv főispán vendéglátó otthonában lakodalmát ülte egy rokonszenves fiatal pár: a főispán kedves leánya és Szabó Nandor, a magyar nemzeti hadsereg deli főhadnagya. Az újdonsült bájok asszonyka csak azzal járt el egy fordulót, aki a gyűjtőperselynél megváltotta a táncot. Így jutott a menyasszonytánc — egy szép ötlet — négyezer koronát a szegénysorsu vagonlakók könnyeinek letörlésére . . .

Kövessék ezt a szép példát, magyar lányok, asszonyok. Azokban a szellős vagonokban testvéreitek dideregnek, legtöbbje éppen magyarságához való törhetetlen ragaszkodásának áldozata. Ha öröm ér benneteket, jutasatok nekik is belőle egy-egy morzsát. Meglátsdátok, kétszeres lesz örömetök . . .

— **A táblaelnök a Kormányzónál.** A Kormányzó Olchváry Zoltán debreceni kir. ítélőtáblai elnököt a budai királyi palotában kihallgatáson fogadta.

— **Lord Newton a magyar gyermekeknek.** Budapestről jelentik: Newton lord Budapestről való elutazása alkalmával 50,000 koronát jutott el az Országos Gyermekvédő Ligához, mint hálájának eskély jelét azért a vendégszerető szíves fogadtatásért, amelyben Magyarországon részesült s amelyet mindenkor drága emlékként fog szívében megőrizni.

— **A budapesti egyetem tisztelgése a Kormányzó előtt.** Budapestről jelentik: A budapesti Pázmány egyetem kormányzótanácsa dr. Timon Ákos vezetésével ma tisztelgett a Kormányzónál, aki igen szívélyesen fogadta a tanács üdvözlését; nagy meglepéssel vette tudomásul, hogy az egyetemen a rend és nyugalom teljesen helyreállott és hogy a beiratkozásoknál már semmiféle zavar nem fordult elő. A Kormányzótanács ezután gróf Bethlen István miniszterelnöknél volt bemutatkozó tisztelegéssel, majd Vass József kultuszminiszternél. (MTI.)

— **Lajos bajor király temetése.** Szombathelyről jelentik: Lajos volt bajor király bebalzsamozott holttestét koporsóba tették és felravatalozták a sárvári vár kápolnájában. Az ünnepélyes beszterelés, amelyet Mikes püspök fog celebrálni, a sárvári nagytemplomban lesz, ahonnan az elhunytat külön vonaton Münchenbe szállítják. Tegnap és ma sűrűn érkeztek a részvét-táviratok külföldi uralkodóktól, belföldi testületektől és magánosoktól. Rupprecht volt trónörökös ma délután utazik vissza Münchenbe szárnysegédével. A család tagjai a holttest elszállításával egyidejűleg térnek vissza Bajorországba. Fercnc főherceg, a magyarországi uradalom örököse és családja Sárváron ohajt letelepedni.

Guillaume tábornok szombathelyi körletparancsnok szerdán délután Sárváron III. Lajos bajor király elhunytá alkalmából a királyi család ott egybegyűlt tagjainak a Kormányzó legbensőbb részvételét tolmácsolta. A Kormányzót Guillaume tábornok képviseli a gyászszertartáson és nevében koszorút helyez a ravatalra. (MTI.)

— **A vasárnapi matiné.** Az Arany János társaság Dante-ünnepélyére, mely délelőtt 11 órakor kezdődik az Uránia-mozgósínházban, még kaphatók jegyek 18, 12 és 6 koronás árban Antalffyánál, a Nizzai virágüzletben és az Uránia pénztáránál.

— **A pozsonyi-egyetem Pécssett.** A pozsonyi egyetem Pécssett megkezdte előadásait. A pécsiek az egyetem ügyében tárgyai foglalkoznak a miniszterelnökkel.

— **Kibővítik az iparos tanonciskolát.** Az iparos tanonciskola tanulóinak száma annyira megnövekedett, hogy az iskola kibővítése szükségessé vált. Az iskola igazgatója ennél fogva azt kérte a városi tanácstól, hogy az iskolaudvar végén levő régi épületet is becsassák a tanonciskola céljaira. A tanács a kérelemnek helyt adott, egyben utasította a lakáshivatalt, hogy a jelenleg ott lakókat telepítse ki más megfelelő lakásokba.

— **Az őszi szárazság hátráltatja a vetés fejlődését.** Az őszi szárazságnak meglehetősen rossz hatása van a vetésekre. A már elvetett őszi vetések nem fejlődhetnek, csak sáynlődnék, sőt egyes helyeken ki sem kelnek. Szakértők véleménye szerint, ha a szárazság alább hagy, a mostani száraz időjárásnak jelentékeny káros hatása nem lesz, ha azonban tovább tart és elmarad az őszi esőzés, a nélkülözhetetlen csapadék, akkor a jövő évben kenyérmagvak ellátása tekintetében az ország katasztrófális helyzetbe kerülhet.

A portorosei konferenciáról

Bécs, október 20. A Wiener Allgemeine Zeitung jelentése szerint az osztrák delegáció még a hét folyamán elutazik Portoroseba.

Bécs, október 20. Portoroseban osztrák részről, azt a javaslatot teszik, hogy az utóállamok a behozatali tilalmakat csak a teljesen nélkülözhetetlen, a kiviteli tilalmakat pedig csak a teljesen nélkülözhetetlen árukra terjesszék ki és hogy a tilalmi rendszert a jövő év végéig teljesen szüntessék meg. Együttal kezdeményezni fogják, hogy a Népszövetség, vagy más nemzetközi testület ellenőrizze az e tekintetben létrejövő egyezményeket. (MTI.)

Az albán szabadságharc

Belgrád, okt. 20. A tegnapi minisztertanács behatóan foglalkozott az albán határon folyó eseményekkel. Egy 200 főből álló albán banda benyomult a Fekete Drina mellett egy faluba, amelyet felperzselt. Több parasztot megölték, néhányat elhurcoltak. Ez az eset a határmegállapítás kérdése szempontjából, amely most lépett döntő stádiumba, a legnagyobb politikai jelentőséggel bír.

Róma, okt. 20. A szeb csapatok előretörése az albán határon egyre tart. Az albánok az ellenséges betörések ellen szent szövetséget alakítottak. Az albán miniszterium lemondott. Rödelli külügyminisztert megbízták új kormány alakításával.

— **Drágább lett a diszpenzációs házasság.** Az igazságügyminiszter az állami anyakönyvek tekintetében nyert felhatalmazás alapján elrendelte, hogy a házasság kihirdetése alól megadott felmentésért száz korona díjat kell fizetni. Ha a házasságok szegénységüket hiteles bizonyítvánnyal igazolják, a felmentés díjmentes.

— **A dinnyeföldi merénylő visszavonta fellebbezését.** Mint megirtuk, két héttel ezelőtt a debreceni kir. törvényszék 3 évi fegyházra ítélte Szombati Sándort, Sívágónak, a Méliusz-téri hírhedt zöldkalapos rablónak cimboráját, aki ez év augusztusában dinnyelopás közben életveszélyesen megöltte Bérés Imre nyomdászot. Az ítélet ellen akkor fellebbezést jelentett be Szombati, ugyszintén a kir. ügyész és a védő is. Közben azonban a fogházban a javithatatlan bűnös meggondolta a dolgot és visszavonta a fellebbezést, mire az ügyész és a védő is ugyanazt cselekedték. Az ítélet így jogerőre emelkedett és Szombati el is szállították a váci fegyházba büntetésének kitöltése végett.

— **Sztrájk készül a zenében.** A városi tanács tegnap délelőtti ülésén Dr Csűrös Ferenc kulturatanácsnok bejelentette, hogy a zenedei igazgató értesítette a tanácsot, miszerint a zeneiskolai tanárok nincsenek megelégedve az óradíjakkal úgy, hogy ha a tanács hamarosan nem intézkedik, akkor november 1-ével beszüntetik a tanítást. A tanács a bejelentéssel kapcsolatosan kilátásba helyezte az óradíjak felemelését, előbb azonban megvizsgálják, hogy az óradíj tanárok közül kiknek óraszámát haladja meg a heti 21 órát

— **Az óvodák fája.** Dr Csűrös Ferenc kulturatanácsnok bejelentette a tanácsnak, hogy október 12-én, mint azt mi is megirtuk, végig vizsgálta a város óvodáit. Jelentése során a kulturatanácsnok meglepődve számolt be arról, hogy az óvodák részére szükséges és a tanács által már ki is utalt téli tüzelőfa sehol sincs beszállítva. Javasolta, hogy a tanács sürgősen intézkedjék a fa beszállítása iránt. A tanács úgy határozott, hogy utasítani fogja az erdőhivatalt és a városgazdát, gondoskodjék róla, hogy az óvodák mielőbb megkapják a fát. Kondor Kálmán főszámvevő örvendetes felvilágosításul itt bejelentette, hogy az óvodák részére a tűzifa befuvarozását már e héten megkezdik.

— **Eltűnt gyermekek.** Nehány héttel ezelőtt egyre-másra tűntek el az iskolás gyermekek. Egyidőre ezen eltűnéseknek rendőri beavatkozás után végük szakadt, most azonban újra jelentettek két eltűnési esetet. Neveátesen Bécsi József tegnap a késő délután megjelent a rendőrségen és eladta, hogy 12 éves Alfréd nevű fia tegnap reggel elment iskolába s még mindeztideig nem tért haza. A délután folyamán kiderült, hogy Bécsi Alfréd tegnap egész nap az iskola felé sem járt. Bécsi József panasztát a rendőrségen alighogy felvették, amikor Guttman Jakab nygancsak bejelentette, hogy József nevű 7 éves fia tegnap délelőtt nyomtalanul eltűnt. A rendőrség körözi az eltűnt gyermekeket.

— **Poloskás a városi iktatóhivatal.** A városi iktatóban igen elszaporodtak a poloskák, úgy, hogy az iktató jelentése szerint a poloskairtas halaszthatatlanul szükségessé vált. A mérnöki hivatal jelentése szerint az iktató ki-poloskázása körülbelül 3800 koronába kerülne. Éppen ezért a városi tanács tegnap úgy határozott, hogy csupán nagy surolásokat fog eszközölni, mivel ily nagy tétellel nem akarja megterhelni a házipénztárt.

— **Vakmerő támadás a Homokkertben.** Az elmúlt éjszaka folyamán vakmerő támadás történt a homokkerti Szabó-féle korcsma környékén. Este a korcsmában iddógált Dudás József Késes-utca 86. szám alatti nyug. máv. főkalauz. Már záróra felé járt az idő, amikor Dudás fizetett és eltávozott a korcsmából, haza felé igyekezett. Utközben azonban három előtte teljesen ismeretlen egyén nekirontott és a földre akarta teperni, hogy kirabolják. A zsiványoknak ez a terve azonban nem sikerült, mert Dudás karjával hadonászva kisiklott a támadók kezéből és futásnak eredt. Az utonállók egy darabig követték, mignem Dudás észrevétlenül besurrant egy sikátorba s így támadói elől eltűnt. Menekülése után kerülő úton felment a rendőrség pályaudvari kirendeltségéhez, ahol a támadásról jelentést tett. A rendőrség a tegnapi nap folyamán detektiveket küldött ki a helyszínére, akik a nyomozást bevezették.

— **Hirdetmény.** A IV-ik közigazgatási kerület 1919. évi jövedelem, vagyon továbbá az 1918. évi és 1919. évi hadnyereség-adóról készített tervezeteket tartalmazó lajstrom V. füzetét 1921. október hó 21-től október hó 28-ig a városi adóhivatal 4. sz. szobájában közszemlére kitétetett s azt ott bárki megtekintheti. Városi adóhivatal.

VASÁRUK

BAKOS ISTVÁN

VASKERESKEDÉSÉBEN

Csapó-utca 88. Telefon 6-20.

RUDVASAK ÉS VASLEMEZEK.
ÖNTÖTT TŰZHÉLYLEMEZEK.
ÉPÜLET ÉS BUTORVASALÁSOK.
ZOMÁNCOS LEMEZEDENYEK.
TAKARÉKKONYHÁK, GAZDASÁGI
ESZKÖZÖK NAGY RAKTÁRA.

— **Politikai nevelés a népiskolában.** A debreceni református tanítók, az iskolaszéki elnök vezetése alatt, évek óta tanítói tudományos konferenciát szoktak tartani: évente 6-8 alkalommal. Ezen konferenciákból fejlődött ki a szülei értekezletek és szülefogadó napok áldásos intézménye. E szak-konferenciáknak tanügyi körökben oly jó híruk van, hogy működésüket a kultuszminiszterium is a legnagyobb elismeréssel méltányolja. Ennek eredménye az, hogy 1. évi november hó első napjaiban tartandó konferenciára dr. Imre Sándor államtitkár, kiváló pedagógiai író jön le és 5 tart előadást e címen: **Politikai nevelés a népiskolában.** Az államtitkár előadása iránt tanügyi körökben városszerte nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Borzalmas rablógyilkosság.** Nyiregyházáról jelentik: Tót Frigyes rakamazi gazdalkodó a múlt hét szombatjára virradóra elindult otthonról a tiszaberecei vásárra, ahol sertést akart vásárolni. 13 ezer korona volt a zsebében. Hajnali 3 órakor a Rakamaz-venesellői országúton egy borzalmasan megcsontított holttestre akadtak. Összesen 13 seb volt rajta, amely vágásból és ütésből származott, úgy, hogy nem ismerték fel és csak később, a nyomozás folyamán derült ki, hogy Tót Frigyes az áldozat. Először a személyazonosság hiánya megnehezítette a nyomozást, de azután sikerült olyan nyomok birtokába jutni, hogy remélhetőleg rövidesen kézre kerül a tettes. Tót Frigyes feleségét a csendőrség a nyomozás adatai alapján őrizetbe vette.

— **A halottak közköltéses szállítása.** Az 1921. évre a halottak közköltéses eszközölt szállítását Ekly József temetkezési intézete vállalta. A takarmány megdrágulására való tekintettel Ekly beadványban most azt kérte a városi tanácstól, hogy a fuvardíjakat 50 százalékkal emelje fel. A tanács tegnap délelőtti ülésén a kérelem olyan elintézészt nyert, hogy a fuvardíjakat csak 40%-al emelték fel.

— **Pör Vilmos császár unokájáért.** Berlinből jelentik: A potsdami országos törvényszék drámai érdekességű tárgyalást folytatott egy ügyben, amely már esztendőik óta folyik, míg végül most befejezést nyert. Joachim porosz herceg felesége már régen pört indított gyermeke, Károly Ferenc József herceg kiadatása ügyében Eitel Frigyes herceg ellen, akit a gyermek gyámjává Doornból a császári ház kirendelt. Joachim herceg szerencsétlen házassága tudvalevőleg azzal végződött, hogy a hercegnő elhagyta férjét és néhány nappal a válás hivatalos kimondása után a herceg öngyilkos lett. A tárgyaláson a gyám képviselője irásokkal, valamint a hercegnő egyik szobaleányával azt akarta bizonyítani, hogy Joachim herceg egykori felesége olyan életmódot folytat, amely káros lehet a gyermek további nevelésére. A bíróság nem fogadta el a gyám érvelését, azt egyoldalú megállapításoknak deklarálta és ítéletében kimondotta, hogy Joachim herceg fia jogosan tartózkodik édesanyjától és ő nem köteles a gyermeket a gyermektelen Eitel Frigyes hercegnek, a császár által kirendelt gyámnak kiszolgáltatni.

— **Csűrös Béla festőművész kiállítása.** melynek megnyitása folyó hó 23-ára volt jelezve, bizonytalan időre elmarad. A megnyitás pontos idejét annak idején közölni fogjuk.

— **Rendőrelőőröz 45-50 év körüli házvezetőnő kerestetik.** Lakás, teljes ellátás. Cím: Vályi-Nagy Gusztáv-utca 12. szám.

Hajdusági Képes Naptár

November közepén fog megjelenni a „Hajdusági Képes Naptár“.

A naptár egy szellemi részével, mint más érdekes tartalmával fogva értékes ajándéka lesz mindazon előfizetőinknek, akik legálább egy negyedévre előfizetnek a HAJDUFÖLDRE. A naptárban elhelyezendő hirdetések a HAJDUFÖLD kiadóhivatala veszi fel.

Művészet

— **Füredi Sándor önálló hegedűhangversenyét** szerdán tartotta a zenedében, közepes számú publikuma előtt. Sikere is csak közepesnek mondható. Hangszertechnikát ugyan sokat és nagyfokot produkált, de igaz művészetet édeskeveset. Ördögösen gyors kéz, biztos intonálás, pergő futamok és kifogástalan staccatok, — de kevés zenei elmélyedés, kiforratlan stílus és ingatag értelmezés jellemezték most is játékát, és az ideges iramok, nyughatatlanul lihegő tempók, melyeket törekvő kísérője Füredi Ernő alig-alig bírt nyomon követni.

A művészt még aránylag legjobban megközelítette a Bach Airjében, míg a Kreisler ó-bécsi dalaival bája és könnyed lendülete teljességgel kimaradt keze alól. Produkcióját Ernstnek Air-Hongroisával fejezte, a magyar zene barátainak sajnó fizikai fájdalmára. Hogy a nemzeti Géniusznak Ernst e szörnyalkotásával próbált udvarolni, — ez szomorú fényt vet a Füredi magyarzene iránti érzékére.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei:

— **Cigánygrófné — Csokonai színház.** Pénteken B) érletben kerül színpadra Helvey Erzs, Kálmán Mancsi, Szigeti Jenő, Heltay és Mátray fellépésével. A II. felvonásban Utassy Gizi táncművész nő táncol.

— **Vizváry Elza** a pécsi és a kolozsvári közönség dédelgetett koloratur énekesnője megérkezett. A csodás megjelenésű és kiváló ének-tudású művész nő mint a Csokonai színház szerződött tagja megkezdte próbáit. Első fellépése 25-én Offenbachba lesz.

— **Ha megfújják a trombitát** hazafias szkecs ujból állandóan táblás házakat vonzott az Urániában. Ma pénteken este pont 6 és fél 9 órakor kezdődik a két és fél órás előadás, mely alatt Veres Tóni kitűnő zenekara fog játszani. Karsai légyvadászat című burleszk is óriási nevetést váltott ki. Mérsékelt felemelt helyáru jegyek előrelátható az Urániában d. e. 10-12-ig, d. u. 4-től.

Apró hirdetések.

Ólomot veszek bármilyen mennyiségben. Cím a kiadóban.

Rikkancsok felvételnek fix fizetés-sel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Eladó Budapesten a budai részen egy 804 négyzetméteres ház hely. Felvilágosítást ad a Takarékos és Hitelezési pénztárnoka.

Butorozott szobát keres női len urinber. Ajánlatokat lapunk kiadóhivatalába kérek

Bélyeggyár és vésőintézet PAUL I. Batthyányi-utca 22. Telefon 1365.

Középkorú urinót, ki fiacskáim gondozását és háztartásom vezetését vállalja, keresek november elsejére. — Ajánlatokat Benkő Sándor gyógyszerész Derecske címre kérek lehetőleg fényképpel ellátva.

Mosott rongyot keres lapunk kiadóhivatala megvételre.

Forgács István művésztárs Bádógos-u.

A tőzsde

Zürichi zárótőzsde okt. 20. (MTL) Berlin 340, Holland 185 — Newyork 545, London 2134, Páris 3920 Milánó 2125 Brüsszel 4050, Koppenhága 104.—, Prága 575.—, Budapest 70 — Zágráb 190, Bukarest 400, Varsó 12, Bécs 0'31, Osztrák lebeléyeg 22.

Budapesti zárlat okt. 20. (MTL) Magyar hitel 1770 Osztrák hitel 670, Angol-Magyar bank 7.40, Leszámit bank 730, Magyar-Olasz bank 326, Jelz hitelbank 225 Keresk. bank 6850, Pesti hazai első 22700, Bor-sod-miskolci 42.50

Valuták. Napoleon 2250-90, Angol font 2900-1670, Dollár 758.—, Francia frank 5225-800, Márka 485.—, Lira 2775-2530, Osztrák kor. 25 1/4-26 1/4, Rubel 30.—-32 Lei 568.—, Sokol 782.—, Svájci frank 9500-9500 Korona dinár 12900.—, Frank dinár 840-845, Lengyel marka 16-17.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat értéket legelődrágábbban veszek

Simon György DEBRECEN, Róssuth-u. 11.

A Magyarországi Zsidóságról

A magyarországi zsidók statisztikája című nagyrdekű 0-0 és aktuális má 0-0

rtá: ifj. Wessprémy Kálmán

Ára 24 korona.

Vidékre postán 26 korona.

Kapható lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59.

Hétfőn jön „A hetedik nagyhatalom, a Rikkancs király“ az Urániában.

Ifjusági iskolai előadás lesz ma délután pontban 3 órakor az Urániában, mely alkalommal Ha megfújják a trombitát című hazafias moziskecs kerül bemutatásra. Csak iskolai növendékek részére 10 korona belépő díj mellett.

Zola Emil csodálatos szépséggel megírt regényét az „Atom“ 6 felvonásban, a párisi comédie française színészeinek kitűnő előadásában ma mutatja be az Apolló. Előadások 5, 7 és 9-kor.

SPORT

Középiskolai atlétikai verseny. Szolnokon vasárnap tartották a középiskolai atlétikai versenyt, melyért Steyer Gyula keresk. isk. tanárt illeti az elismerés. A versenyt nagy számú közönség nézte végig.

Megegyezős a MOVE LSz és a MLSz között. A két szövetség közötti tárgyalások eredményesen végződtek, melynek papírosra fektetett megállapodásait tegnap este írták alá a szövetségekben. Az egyezmény értelmében a MOVE LSz. alszövetsége az MLSz-nek, azonban önálló autonómiával rendelkezik s bírót is külön, önállóan képez ki. Ugy a szövetség, mint a kerület adminisztrációjába megállapított számú tagot delegál.

Postás S. C.—Ujpesti L. I. osztályozó mérkőzése. A KSC alapszabályait a belügyminiszter nem hagyta jóvá, ezért az MLSz tagjai sorából törölte. A megüresedett II. osztály helyre pedig az az egyesület kerül a fenti két egyesület közül, amelyik az osztályozó mérkőzést megnyeri.

Kabai MOVE—Karcagi MOVE 1: 0 (0: 0). Vasárnap folyt le a két egyesület első találkozása, melyből a Kabai MOVE lelkes játék után győztesen került ki. Jó fényt vet a győztes csapatra azon körülmény, hogy ellenfele a KIKSE és KTE-t legyőzte volt.

Válogatottak trial mérkőzése. A magyar-német mérkőzésre kiválasztott játékosok trial játszottak, mint fehér és piros ingesek, melyet Kiss maga vezetett. A mérkőzés a fehérek javára dönt el 2: 0 arányban, melyet Braun és Schlosser lőttek. 18 percben Orthot fedezetnek állítják be. Neuhaus kapus remekül védett. Zsák helyett Pécsre 6 megy. Érdekes Senkey beállítása Hungler II. helyére, mint akinek formája ma hátrahozottan legjobb Fogl II. után.

DKASE—DTE. Vasárnap dől el a két régi rivális között az őszi forduló küzdelme, melyre már eddig is nagy fogadások történtek sportkedvelők között. Mindkét csapat teljesen egyenlő eséllyel indul a küzdelemben, hogy az ideai hegemoniáját magának biztosítsa.

ÓCSKA vasat, rozet és mindenféle fémet legmagasabb ártól veszek. — Kovácsoknak használatot becserelek. Nagyobb tételeit kiszállítok.

STEINER, Eötvös-u. 110.

Kováry és Altmann szücsmesterek

Debrecen, Piac-utca 42.

Pannonia szálló udvar

Mindenféle szücs munkákat szakszerűen készít a legutóbbi divat szerint. Ugyanott kész munkák kaphatók. Megrendeléseket pontosan eszközöl.

ARANYÉRT, EZÜSTÉRT

budapesti magas árakat fizetek

Kramer Simonffy utca 17.

Tűzgyújtó

papírt ingyen vihetnek előfizetőink lapunk nyomdájából Piac-u. 59. szám.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Debrecen, Piac-u. 59.